

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนาก้าวเข้าสู่ความเจริญ บัณฑิตสำคัญในการนำไปสู่ความเจริญทุกด้าน คือการศึกษา เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ทำให้เกิดความรู้และเปลี่ยนแปลงทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ เมื่อประชากรของประเทศได้รับการพัฒนาทางการศึกษาอย่างเพียงพอย่อมเป็นฐานสำคัญที่จะสร้างความเจริญก้าวหน้า ผดุงประเทศชาติให้มีความมั่นคงสถาพรต่อไป ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งพระราชทานแก่ครูใหญ่และนักเรียนที่สมควรได้รับพระราชทานรางวัลของกระทรวงศึกษาธิการ ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐานไว้ว่า "บัณฑิลาสำคัญที่สุดประการหนึ่งทั้งของชีวิตและส่วนรวม คือการศึกษาซึ่งเป็นรากฐานส่งเสริมความเจริญ ความมั่นคงเกือบทุกอย่างในบุคคลและประเทศชาติ"¹

ความสำคัญของการศึกษานั้น สังคมที่เจริญแล้วทั่วโลกยอมรับว่าการศึกษาคือพฤติกรรมของมนุษย์เปลี่ยนแปลง พัฒนาไปสู่ความต้องการของสังคมมากขึ้น เพราะว่า "การศึกษาในความหมายที่แท้จริงนั้น เป็นการพัฒนาสติปัญญามนุษย์ให้สูงขึ้น และพัฒนาจิตใจให้หลุดพ้นจากตัณหา เพื่อให้มีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เมื่อมนุษย์ได้รับการพัฒนาดี ก็จะมีผลให้สังคมส่วนรวมดีขึ้นในที่สุด"²

¹พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช, "พระบรมราโชวาทพระราชทานแก่ครูใหญ่และนักเรียนที่สมควรได้รับพระราชทานรางวัล ประจำปีการศึกษา 2516 ณ พระตำหนักจิตรลดารโหฐาน," ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท ปีพุทธศักราช 2518 (พฤษภาคม 2519) : 83.

²หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา, รายงานวิจัยเรื่องพฤติกรรมของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ด้านการปลูกฝังจริยธรรมในห้องเรียน (กรุงเทพมหานคร : เอรಾವัดการพิมพ์, 2523), หน้า 1.

แต่ปัญหาสำคัญที่พึงศึกษาและให้ความสนใจเป็นอย่างมาก คือระบบการจัดการศึกษา จะมีกระบวนการหรือลำดับระบบการศึกษาอย่างไร จึงจะเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพสังคม เศรษฐกิจ การปกครอง โดยคำนึงถึงคุณภาพอันเป็นผลผลิตทางการศึกษาเป็นสำคัญ

การให้การศึกษาระบบการเรียนรู้นั้น การล่อนนับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก ซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่หลักของครู แต่ถึงแม้ว่าการล่อนจะมีความสำคัญอย่างไร คุณภาพของครูย่อมมีความสำคัญมากกว่าสิ่งอื่นทั้งหมด สามารถกล่าวได้ว่า ตำราที่ดีที่สุด หลักสูตรที่ดีที่สุด หรือเทคนิคการล่อนที่ดีที่สุด ไม่สามารถก่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลได้ด้วยตัวเอง โดยปราศจากผู้ล่อนที่มีคุณภาพ แต่ในทางตรงกันข้าม ตำรา หลักสูตร วิธีล่อนและอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้นั้นไม่ดี หรือไม่เพียงพอ ถ้าอยู่ในความรับผิดชอบของครูที่มีคุณภาพแล้ว กระบวนการศึกษายังคงบังเกิดผลได้ เนื่องจากการแนะนำ การอบรมสั่งสอนที่ดีและถูกต้องของครู ย่อมทำให้เกิดผลดีในด้านการเรียน การล่อนมากกว่าที่จะให้มักเรียนศึกษาด้วยตนเองโดยขาดการชี้แนะที่ถูกต้อง

จากความเป็นจริงและล้ามัญสำนึกที่ได้พิจารณาอย่างลึกซึ้งแล้ว จะพบว่าครูเป็นบุคลากรทางการศึกษาที่สำคัญ และบุคคลจะกระทำหน้าที่ครูให้ได้ดีนั้น เป็นเรื่องที่ไม่ง่ายนัก ครูสามารถเรียกได้ว่าเป็นนักการศึกษาโดยสมบูรณ์ เนื่องจากปฏิบัติหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกรูปแบบ และเป็นหน้าที่ที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ดังพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชตอนหนึ่งว่า

ผู้มีหน้าที่จัดการศึกษาของอนุชนทุกระดับ ควรได้ทราบตระหนักในความสำคัญของงานที่ตนทำ ทั้งต้องพยายามปฏิบัติให้ได้ผลสมบูรณ์เต็มความมุ่งหมาย เจตนาของการศึกษานั้น กล่าวโดยสรุปก็คือ การวางรากฐานที่ดีที่ถูกต้องในตัวบุคคล ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และความรู้ทั้งปวง สำคัญที่สุดคือ รากฐานด้านความรู้สึก ผิดชอบชั่วดี รู้จักคิด ตัดสินใจตามทางที่ถูก ที่เป็นธรรม ที่สร้างสรรค์ ผู้จัดการศึกษาต้องดำเนินงานให้ได้ประโยชน์พร้อมทั้งสิ่งนี้จะเรียกได้ว่าปฏิบัติการถูกต้องครบถ้วน¹

อุทัย พิมพ์ใจชน กล่าวว่า คำว่า "ครู" มีคำนิยามหมายถึง ผู้สั่งสอนศิษย์ แต่ความจริงแล้ว "ครู" มีความหมายเกินกว่านี้มากนัก คือเป็นทั้งบุพนิยบุคคล แม่พิมพ์ของชาติ

¹ เรื่องเดียวกัน.

และเป็นผู้ซึ่งต้องประพัตติตนให้เป็นตัวอย่างแก่สังคม¹

วิจิตร ศรีสละอำนาจ กล่าวว่า "ครูคือ หัวใจของการพัฒนาการศึกษาทั้งมวล ถ้าครูยังอยู่ในสภาพด้อยพัฒนาแล้วไซ้ ก็อย่าหวังว่าเยาวชนของชาติจะไม่พลอยด้อยพัฒนาไปด้วย"²

จะเห็นว่า จากพระบรมราโชวาทและคำกล่าวของผู้ทรงคุณวุฒิกบองและให้ความสำคัญต่อบทบาทของครูเป็นอย่างมาก ดังนั้น การศึกษาจะพัฒนาก้าวไปหรือเสื่อมลงย่อมขึ้นอยู่กับบทบาทและพฤติกรรมของครูเป็นสำคัญ ซึ่งพฤติกรรมอันเป็นหน้าที่หลักในการปฏิบัติของครูคือ การสอน หรือ "พฤติกรรมการสอน"

พฤติกรรมของผู้ที่เป็นครู และความเป็นปฎิบัติบุคคลนั้น ตามพุทธวจนะในพระไตรปิฎก ได้กำหนดคุณลักษณะไว้ดังนี้ ปิโย คือการปฏิบัติตนให้เป็นที่รักของศิษย์และบุคคลทั่วไป ครู ปฏิบัติตนให้เป็นที่เคารพของศิษย์ ถึงพร้อมด้วยความรู้ มีความหนักแน่นและมีจิตใจที่มั่นคง ภาวนิโย คือการปฏิบัติตนให้ เป็นที่ยกย่องของศิษย์ด้วยความประพฤติอันดีงาม วัตตาค คือปฏิบัติตนในการให้การอบรมสั่งสอนศิษย์อย่างมานะพยายาม โดยไม่เกรงว่าจะถูกเกลียดหรือโกรธ วจนทโย คือเป็นผู้ที่มีความอดทนต่อคำครหาโดยตั้งอยู่ในปณิธานอันบริสุทธิ์ คมภีรญจ กถ กตตา คือมีความสามารถในการสอน โน จฏฐาเน นิโยชเย คือแนะนำศิษย์ไปในทางแห่งความชอบธรรม³

ในด้านพฤติกรรมการสอน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ได้เสนอผลการวิจัยของคณาจารย์ และแสดงให้เห็นว่าการสอนที่ดีต้องประกอบไปด้วยพฤติกรรมดังต่อไปนี้

1. เตรียมการสอนอย่างดี
2. แสดงความสนใจอย่างจริงซ้งในวิชาที่สอน

¹ อุทัย พิมพ์ใจชน, "ล้าล้นอวยพร" ข่าวครูไทย 28 (สิงหาคม 2526) : 5.

² วิจิตร ศรีสละอำนาจ, "แนวความคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษา เรื่องการฝึกหัด," วารสารครุศาสตร์ 1 (2514) : 5, อ้างถึงใน พยุงศักดิ์ ล้นเทศ, "ความคิดเห็นของครูพลศึกษาและนักเรียน เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนพลศึกษา ในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ ภาควิชาพลศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527).

³ ธนาลัย ภัคติกุล, "วิญญาณครู," สารพัฒนาหลักสูตร 28 (มิถุนายน-กรกฎาคม 2527) : 71-72.

3. แสดงความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน
4. เลือกใช้วิธีสอนที่ช่วยให้นักเรียนบรรลุเป้าหมาย
5. สร้างแบบทดสอบที่ตรวจสอบความสามารถ ไม่ใช่ตรวจสอบความจำ
6. ทำการประเมินผลการเรียนอย่างยุติธรรม
7. สื่อกับผู้เรียนได้เหมาะสมกับความพร้อมของผู้เรียน
8. ส่งเสริมการคิดอย่างฉลาด และให้อิสระแก่ผู้เรียน
9. จัดระเบียบเนื้อหาวิชาได้อย่างเหมาะสม
10. ระวังให้นักเรียนให้ตั้งใจเรียน
11. ดูแลนักเรียนด้วยความรู้สึกยกย่อง
12. ตอบคำถามทุกข้อตามความสามารถ¹

ล่งดี อุทรานันท์ กล่าวถึงการปฏิบัติหน้าที่ของครูในด้านการเรียนการสอนที่เป็นรูปแบบกระบวนการสอนดังนี้คือ

1. ก่อนการสอนควรเตรียมการสอนทุกครั้ง โดยเตรียมตามหัวข้อต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในระบบการสอน คือศึกษาถึงคุณลักษณะของผู้เรียน วัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน การเลือกเนื้อหาที่จะนำมาสอน คำนึงถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนว่าจะใช้วัสดุอะไรบ้าง ใช้อุปกรณ์การสอนอย่างไร และจะทำการวัดผลประเมินผลอย่างไร

2. ระหว่างการสอน ดำเนินการสอนตามแผนที่วางไว้ โดยเริ่มตั้งแต่การนำเข้าสู่บทเรียน การตรวจสอบความรู้ของผู้เรียนก่อนการเรียนการสอนทั้งชั้น เมื่อมีความรู้ดีแล้วก็ดำเนินการฝึกปฏิบัติ เพื่อพัฒนาเป็นรายบุคคลต่อไป ตอนท้ายก็จะทำการสรุปบทวน หรือทำการวัดผลหลังการสอน หรืออาจจะสั่งงานเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนที่ผ่านไปหรือที่จะมีขึ้น

3. หลังการสอน หลังการดำเนินการสอนไปแล้ว ก็จะได้มีการประเมินผลการเรียนการสอน ว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด มีสิ่งไหนที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ทั้งนี้

¹ อุทมพร ทองอุไทย, การประเมินอาจารย์ วิจัยและเครื่องมือ (กรุงเทพมหานคร : สำนานมิตรการพิมพ์, 2523), หน้า 7-8.

เพื่อที่จะนำข้อมูลต่าง ๆ ไปประกอบหรือปรับปรุงแก้ไขการล่อนที่จะมีขึ้นต่อไปให้ดียิ่งขึ้น¹

วิทยาการของการศึกษาทุกสาขาย่อมมีวัตถุประสงค์และเป้าหมายในตัวเอง ซึ่งอาจจะแตกต่างกันไปตามลักษณะวิชา แต่ขั้นตอนที่ผู้ล่อนแสดงพฤติกรรมในการปฏิบัติหน้าที่ครุมีลักษณะคล้ายกันคือ ขั้นตอนก่อนการล่อน ขั้นตอนระหว่างดำเนินการล่อนและขั้นตอนหลังจากการล่อน ทั้งนี้ครุผู้ล่อนจะเลือกใช้ศิลปในการล่อนตามความเหมาะสมแก่วิชา คือวิชาที่มีเฉพาะทฤษฎี วิชาที่มีเฉพาะปฏิบัติและวิชาที่มีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ โดยมีหลักสูตรและผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญ

วิชาพลศึกษาเป็นวิชาการศึกษาแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญ ซึ่งได้ระบุไว้ในนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ รัฐบาลตระหนักถึงคุณค่าของกิจกรรมทางพลศึกษาเช่นเดียวกับอารยะประเทศที่เล็งเห็นว่า เป็นกิจกรรมเดียวที่สามารถฟื้นฟูสมรรถภาพและประสิทธิภาพของมนุษย์ที่เสื่อมถอยลง เนื่องจากความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากความสำคัญประเด็นนี้ การพลศึกษาจึงทวีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นตามลำดับ กิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพและการออกกำลังกายจึงเป็นปัจจัยที่ยอมรับในทุกวงการ ดังที่อวย เกตุสิงห์กล่าวว่า "...วิชาพลศึกษาเป็นทั้งยาและอาหารและเป็นอาหารพิเศษที่ทุกคนต้องการ ถ้าขาดการออกกำลังกายก็เช่นเดียวกับคนขาดอาหาร..."²

โดยทั่วไปแล้ว วิชาพลศึกษาก็มีความมุ่งหมายเช่นเดียวกับการศึกษาโดยทั่วไปที่มุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา แต่มีข้อแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจน คือพลศึกษามีกิจกรรมการเคลื่อนไหวของร่างกายเป็นสื่อไปสู่การพัฒนาสิ่งเหล่านั้น จึงเป็นเหตุให้พฤติกรรมทั้งผู้ล่อนและผู้เรียนแตกต่างกันไปจากวิชาอื่นโดยสิ้นเชิง เช่นผู้ล่อนและผู้เรียนต้องแต่งกายอยู่ในชุดที่เหมาะสมต่อการเคลื่อนไหว สถานที่เรียนก็เป็นห้องที่มีอุปกรณ์พิเศษหรือกลางแจ้ง ขั้นตอนวิธีล่อนแตกต่างจากวิชาอื่นบางกิจกรรมมีความโดดเด่น ประกอบกับเสียงนทพืดและอุปกรณ์อื่นที่ทำให้เกิดเสียง ดังนั้น พฤติกรรมการล่อนของผู้ล่อน

¹ ลังัด อูทราณันท์, การจัดการเรียนการล่อนอย่างมีระบบ (ภาควิชาบริหาร การศึกษา : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525), หน้า 102.

² อวย เกตุสิงห์, "วิทยาคาสตร์การกีฬา" เอกสารการประชุมทางวิชาการ (กรมพลศึกษา 6-8 ธันวาคม 2518) : 1.

พลศึกษาจึง เป็นเป้าหมายที่บุคคลทั่วไปสังเกตเห็นได้ง่าย จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความเห็นว่าในการล่อนั้น พฤติกรรมการล่อนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งที่เป็นเครื่อง กำหนดภาพพจน์ของผู้ล่อน ตลอดจนทัศนคติของผู้เรียนและผู้พบเห็น ถ้าพฤติกรรมการล่อนของผู้ล่อน พลศึกษา เป็นที่ยอมรับในสายตาของบุคลากรในสถาบันศึกษาและบุคคลทั่วไป ย่อมเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีให้กับวิชาฮิฟครพลศึกษา แต่ถ้าพฤติกรรมเป็นไปในทางตรงกันข้าม ย่อมเป็นการทำลายและก่อให้เกิดผลเสียต่อวิชาฮิฟ ที่สำคัญที่สุดคือ ผลเสียอันจะเกิดกับการพัฒนาคุณภาพของเยาวชนของประเทศชาติ ดังนั้น พฤติกรรมการล่อนของครูพลศึกษาจึงมีอิทธิพลต่อผู้เรียน เปรียบเสมือนหัวใจของการปฏิบัติหน้าที่ครู ดังที่ มันทน์ (Mann) ได้กล่าวไว้ว่า

ในกระบวนการศิลปะทั้งหลายทั้งปวง นับว่าการล่อนเป็นศิลปะอันยากยิ่งต่อการปฏิบัติ ทั้งยังเป็นคำลัทธิที่มีความซับซ้อน ในกระบวนการคำลัทธิทั้งหลาย การล่อนจะมีความสมบูรณ์สูงสุดเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญ คือผู้ล่อนต้องมีความรู้ ในเนื้อหาวิชาอย่างถ่องแท้ มีความเข้าใจในตัวผู้เรียน มีแบบแผนและกระบวนการ ล่อน มีอุปกรณ์สื่อการเรียนรู้อย่างครบถ้วน ตลอดจนการล่อนบรรยากาศทางการศึกษา เพื่อเป้าหมายในความสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนอย่างสูงสุด¹

วรศักดิ์ เพ็ชรชอบ ได้เสนอแนวปฏิบัติของครูพลศึกษาในด้านการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ศึกษาและเข้าใจในหลักลัทธิที่จะล่อน
2. ศึกษาและเข้าใจในตัวนักเรียนที่จะล่อน
3. วางวัตถุประสงค์ในการล่อนประจำปี ประจำภาคและประจำชั่วโมง
4. วางโครงการล่อนประจำปี ประจำภาคและประจำชั่วโมง
5. จัดเตรียมสถานที่และอุปกรณ์การล่อน
6. ศึกษาวิธีล่อนใหม่ ๆ เพื่อให้ล่อนได้บรรลุตามวัตถุประสงค์
7. ทดสอบ ประเมินผลการเรียนของนักเรียนและให้คะแนนนักเรียน
8. เป็นที่ปรึกษาแก่นักเรียน ทั้งในด้านส่วนตัวและในด้านการเรียนการสอน
9. ตรวจสอบและให้คำแนะนำทางด้านสุขภาพแก่นักเรียน

¹Horace Mann, Quoted in Robert W. Richey, Planning for Teaching (New York: McGraw Hill Book, Co., 1958), p. 534.

10. จัดกิจกรรมพิเศษให้แก่นักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ หรือนักเรียนที่มีสภาพร่างกายที่ไม่สามารถมีส่วนร่วมร่วมกับคนอื่น ๆ ได้ตามปกติ

11. ทำระเบียบเกี่ยวกับการเรียนและการพัฒนาของนักเรียน
12. ตรวจสอบรักษาและปรับปรุง ซ่อมแซม สถานที่อุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพใช้ได้ตลอดเวลา
13. ทำบัญชีอุปกรณ์ วางระเบียบการยืม และการส่งคืนอุปกรณ์
14. จัดหาระเบียบข้อบังคับและนโยบายของสายวิชาโดยเคร่งครัด
15. ทำตัวเป็นตัวอย่างและประชาสัมพันธ์ในรายวิชา¹

จากทฤษฎีและแนวคิดของผู้ทรงคุณวุฒิหลายท่าน จะเห็นว่าพฤติกรรมการณ์การสอนของครู นับได้ว่าเป็นสิ่งแวดล้อมรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ และ กระบวนการสอนที่ดีนั้น จะต้องประกอบด้วยปัจจัยหลายประการ ซึ่งจะสร้างพัฒนาการให้กับผู้เรียนได้ผลดี จากการศึกษาแนวความคิดของผู้ทรงคุณวุฒิและทฤษฎีเกี่ยวกับการสอน พอที่จะสรุปได้ว่า พฤติกรรมการณ์การสอนของครูมักจะแสดงออกใน 7 ด้านคือ

1. พฤติกรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัว
2. พฤติกรรมด้านการเตรียมการสอน
3. พฤติกรรมด้านการดำเนินการสอน
4. พฤติกรรมด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม
5. พฤติกรรมด้านการใช้อุปกรณ์สื่อการเรียน
6. พฤติกรรมด้านการลงใจและเสริมแรงการเรียน
7. พฤติกรรมด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน

วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษาเป็นหน่วยงานหนึ่งของรัฐบาล สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ มีฐานะเทียบเท่ากรม และเป็นสถาบันซึ่งผลิตบุคลากรทางด้านวิชาชีพหลายสาขา เช่น การเกษตร พณิชยการ เทคนิค ธุรกิจ ฯลฯ โดยมีวิทยาเขตต่าง ๆ อยู่ในทุกภาคของประเทศไทย รวมทั้งหมด 28 วิทยาเขต ในหลักสูตรของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษานั้น วิทยาการ

¹ วรรคัตต์ เพียรชอบ, หลักและวิธีสอนวิชาพลศึกษา (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2523), หน้า 32.

พลศึกษาเป็นวิชาสามัญสัมพันธ์ ที่มีบทบาทมากวิชาหนึ่งที่ได้รับการส่งเสริมอย่างกว้างขวาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกีฬาและกิจกรรมสันทนาการ ซึ่งนับได้ว่ามีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าวิชาอื่น ๆ ที่เป็นวิชาหลัก เพราะพลศึกษาสรรค์สร้างสมรรถภาพร่างกายซึ่งส่งผลให้การเรียนและระดับสติปัญญาสูง ตามไปด้วย ดังที่วอร์ด (Ward) เพียร์ชอบโต้แย้งผลการวิจัยของเทอร์แมน (Terman) ราริค (Rarick) แมคคี (McKee) เคียว (Keogh) และเบนสัน (Benson) ซึ่งสรุปได้ว่าสมรรถภาพทางกายมีส่วนช่วยพัฒนาความสามารถในด้านสติปัญญาและจิตใจด้วย¹ และจากเหตุผลนี้ วิชาพลศึกษาจึงนับได้ว่ามีส่วนช่วยในการเรียนวิชาอื่นของนักศึกษาบัง เกิดผลดียิ่งขึ้น

ผู้วิจัยในฐานะ เป็นผู้สอนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษามีความสนใจและต้องการที่จะศึกษาพฤติกรรมการสอนวิชาพลศึกษาของอาจารย์ผู้สอนในทุกวิทยาเขต โดยศึกษาจากความคิดเห็นของนักศึกษาและอาจารย์พลศึกษา ผู้วิจัยเชื่อว่าการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาการพลศึกษาในระดับอาชีวศึกษาให้เจริญก้าวหน้าต่อไปได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนพลศึกษา ของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนพลศึกษา ของอาจารย์พลศึกษาในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์พลศึกษาและนักศึกษา เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนพลศึกษาในวิทยาเขตต่าง ๆ ที่สังกัดวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ และเป็นการสำรวจพฤติกรรมการสอนเฉพาะในช่วงมอเรียนเท่านั้น

¹ เรื่องเดียวกัน, หน้า 12.

ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของการวิจัยครั้งนี้ ถือว่าเป็นข้อมูลที่ตรงกับสภาพความจริงและเชื่อถือได้

คำจำกัดความของการวิจัย

พฤติกรรมการณ์การล่อน หมายถึงวิธีการหรือการแสดงออกที่อาจารย์พลศึกษาใช้ปฏิบัติในการล่อนวิชาพลศึกษา พฤติกรรมดังกล่าวได้แก่

พฤติกรรมด้านคุณลักษณะส่วนตัวในการล่อน หมายถึงพฤติกรรมที่เป็นส่วนประกอบของบุคลิกภาพโดยทั่วไปในขณะที่ทำการล่อน

พฤติกรรมด้านการเตรียมการล่อน หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกถึงการได้เตรียมการหรือวางแผนการล่อนล่วงหน้า

พฤติกรรมด้านการดำเนินการล่อน หมายถึง พฤติกรรมที่อาจารย์พลศึกษาได้แสดงออกถึงวิธีการล่อน ลำดับขั้นตอนในการป้อนเนื้อหา สาระให้กับนักศึกษา

พฤติกรรมด้านการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม หมายถึงพฤติกรรมที่อาจารย์พลศึกษาต้องการให้นักศึกษามีคุณลักษณะและความประพฤติอันเป็นที่พึงปรารถนาของสังคม

พฤติกรรมด้านการใช้อุปกรณ์การล่อนและสถานที่ หมายถึงพฤติกรรมที่อาจารย์พลศึกษาแสดงออกถึงความสามารถในการใช้อุปกรณ์สื่อการเรียนรู้นำประกอบการล่อนได้อย่างเหมาะสม

พฤติกรรมด้านการลงใจและเสริมแรงการเรียน หมายถึงพฤติกรรมที่อาจารย์พลศึกษาใช้เพื่อเข้าใจหรือกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความสนใจในบทเรียน

พฤติกรรมด้านการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการล่อน หมายถึงพฤติกรรมที่

อาจารย์พลศึกษาใช้เพื่อพิจารณาความก้าวหน้าในการเรียนของนักศึกษาทุกด้าน

อาจารย์พลศึกษา หมายถึงผู้สอนวิชาพลศึกษาในวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

นักศึกษา หมายถึงนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงสมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ของอาจารย์พลศึกษา
ในวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
2. เป็นเครื่องมือกระตุ้นให้อาจารย์พลศึกษาของวิทยาลัย เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา
ได้ตระหนักถึงความสำคัญของพฤติกรรมการณ์การล่อนที่ดี
3. เป็นข้อมูลชี้แนะให้อาจารย์พลศึกษาได้ปรับปรุงพฤติกรรมการณ์การล่อนให้ดียิ่งขึ้น
4. เป็นแนวทางที่สถาบันผลิตครูพลศึกษา จะได้เน้นคุณภาพของนิสิต นักศึกษาที่จะ
ออกไปเป็นครูผู้สอนพลศึกษาที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
5. ผลการวิจัยจะช่วยให้บุคลากรทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับกิจการของวิชาพลศึกษาได้
หาทางปรับปรุงและพัฒนา การเรียนการสอนในวิชาพลศึกษาให้เจริญก้าวหน้าในโอกาสต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย